

Viranomaisneuvottelu

Hiedanranta, Hiedanrannan tehdasalue ja sen lähiympäristön asuinalue, asemakaava 8793

Aika ja paikka: 22.3.2021 klo 9.15-11.00, Teams-kokous

Osallistujat:

Asemakaavoitus

Asemakaavapäällikkö Elina Karppinen, pj.
Projektiarkkitehti Riikka Rahkonen
Kaavoitusarkkitehti Marjut Lund-Rahkola siht.

Pirkanmaan Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY -keskus)

Ylitarkastaja Pauliina Pelkonen
Liikenteen ja maankäytön asiantuntija Minna Huttunen

Pirkanmaan liitto

Suunnittelujohtaja Ruut-Maaria Rissanen
Maakunta-arkkitehti Hanna Djupsjöbacka

Yleiskaavoitus

Yleiskaavapäällikkö Pia Hastie
Kaavoitusarkkitehti Dani Kulonpää

Kiinteistöt, tilat ja asuntopolitiikka - palveluryhmä

Kiinteistöjohtaja Virpi Ekholm
Maankäyttöpäällikkö Heli Toukonieniemi
Asunto- ja kehityspäällikkö Auli Heinävä
Erityisasiantuntija Kaisu Kammonen

Hiedanrannan kehitysohjelma

Hankekehityspäällikkö Juha Kaivonen

Raitiotien kehitysohjelma

Projektijohtaja Ville-Mikael Tuominen

Kestävä kaupunki

Ympäristö- ja kehitysjohtaja Kari Kankaala

Kiinteistönmuodostus

Maanmittausinsinööri Antti Alarotu
Kiinteistönmuodostusinsinööri Eino Jaskari

Rakennusvalvonta

Rakennustarkastaja Leena Jaskanen

Lupa-arkkitehti Titta Tamminen

Liikennejärjestelmän suunnittelu

Suunnittelupäällikkö Ari Vandell
Liikenneinsinööri Pekka Stenman

Viheralueet ja hulevedet

Suunnittelupäällikkö Mirjam Larinkari
Erikoissuunnittelija Anna Levonmaa
Erikoissuunnittelija Pekka Heinonen

Ympäristönsuojelu

Ympäristönsuojelupäällikkö Harri Willberg
Ympäristösuunnittelija Anni Nousiainen
Ympäristösuunnittelija Hannu Niukkanen

Terveydensuojelu

Terveysinsinööri Tarja Hartikainen
Terveystarkastaja Hanna Juhe
Terveystarkastaja Milla Ikonen

Sivistyspalvelujen palvelualue

Koordinaattori Elina Kalliohaka
Kehittämiskoordinaattori Monika Sola

Sosiaali- ja terveyspalvelujen palvelualue

Hallintopäällikkö Tuula Haapio

Pirkanmaan maakuntamuseo

Tutkija Vadim Adel
Rakennustutkija Miia Hinnerichsen

Pirkanmaan pelastuslaitos

Johtava palotarkastaja Pekka Mutikainen

Tampereen Vesi liikelaitos

Tekninen johtaja Jouni Hyypiä
Verkostojohtaja Pekka Laakkonen

Tampereen Sähkölaitos Oy

Myyntipäällikkö Hanni Hirvonen
Myyntipäällikkö Samu Lepistö

Tampereen Sähköverkko Oy
Suunnittelupäällikkö Kari Tappura

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes)
Ylitarkastaja Sanna Pietikäinen

Hiedanrannan Kehitys Oy
Suunnittelujohtaja Saara Melama
Hankekehitysjohtaja Sami Ahokas

Muistio

1 Kokouksen avaus ja järjestäytyminen

Kokouksen puheenjohtajana toimi Elina Karppinen, muistion laati Marjut Lund-Rahkola. Osallistujalista käytiin läpi.

Ilmoitus kokouksen ajankohdasta on jaeltu 10.2.2021 ja aineisto toimitettu kokonaisuudessaan viikkoa ennen kokousajankohtaa.

Kokouskutsun liitemateriaali esiteltiin lyhyesti:

- Aineistoa on laadittu varsin runsaasti ja eri tarkoituksia varten.
- Hiedanrannan yleissuunnitelman- ja Raitiotien vaiheen 2 aineisto, kunto- ja haitta-aineselvitykset, puistosuunnitelmat.
- Erilaisia hankkeita varten tuotettu aineistoa mm. Kieppi.
- Huomionarvoista on, että alueelta on laadittu selvityksiä muutakin kuin asemakaavoitusta varten mm. rakennusten hätäkorjauksia varten.
- Aineistoista on laadittu vielä keskeneräinen excel-muotoinen lähtötietoluettelo, mikä oli kokousaineistonkin liitteenä.

2 Neuvottelun tarkoitus

Kyseessä on MRL 66 §:n mukainen asemakaavan aloitusvaiheen viranomaisneuvottelu MRL 66 §.

3 Asemakaavaprosessin kulku

Tällä hetkellä tilataan lisäselvityksiä ja hankitaan asiantuntemusta haitta-aineisiin ja rakennustekniikkaan liittyen. Valmisteluaineiston nähtävilläolon tavoite on syys-lokakuussa 2021. Loppuaikataulu tarkentuu tämän jälkeen.

4 Aloitusvaiheesta saatu palaute ja sen huomioon ottaminen

Ely, pelastuslaitos, Terveydensuojelu ja Pirkanmaan liitto eivät tässä vaiheessa jättäneet asemakaavasta palautetta. Liitto kuitenkin esitti korjauksen OAS:iin maakuntakaavan kuvauksesta ja se on nyt tehty.

- **Ympäristönsuojelu:**

- Kevyenliikenteen yhteydet keskustaan tulee huomioida.
- Valittaessa jätekeräysjärjestelmäksi putkikeräys, tulee selvittää koontiaseman vaikutukset.
- Geolämmön tuotannon vaikutukset huomioitava.
- Raitiotien melu ja täriä, valtatie ja junaradan melu, lepakot, vesitornin alueen kasvillisuus selvittävää.
- Hulevesiin liittyvät asiat: haitta-aineita ei saa johtaa vesistöön, likaantuneiden vesien viivyttäminen ja laadullinen käsittely huomioitava, samoin kuin pilaantuneen maaperän puhdistamista koskeva päätös.
- Viherverkoston suunnittelu: viheryhteys harjulle, riittävän laadukas ja puustoinen ranta-alue; rantavyöhykkeen liito-oraville soveltuva elinympäristö huomioitava.
- Purkuaines mahdollisuuksien mukaan hyödynnettävä alueella.

Vielä keskeneräisissä vastineissa todetaan, että:

- Alueen kevyen liikenteen verkkoa täsmennetään.
- Geolämmön mahdollisuuksia on tarkoitus tutkia tarkemmin alueen energiamuotojen selvittämisen yhteydessä.
- Hulevesien laadullisesta käsittelystä sekä viivytyksestä laaditaan suunnitelma. Haitta-aineet ja pilaantuneet maat sekä tulvareitit huomioidaan.
- Rautatiesilta on tarkoitus purkaa tulevaisuudessa liittymän vuoksi, joten sitä ei pitkän päälle voida ajatella kävelysillaksi.
- Keskuspuiston yleissuunnitelma on tarkoitus laatia koko alueelta. Melusuojausta on mahdollista suunnitella myös siinä yhteydessä, sekä uutta kävelysiltaa harjulle.
- Kartanopuiston hoito- ja käyttösuunnitelma on laadittu ja asemakaavoituksen pohjana. Tämä tukee puuston säilymistä.
- Ensimmäisen asemakaava-alueen ulkopuolisten alueiden suunnittelua arvioidaan yleissuunnitelman pohjalta ja suunnitellaan tarkemmin myöhemmin laadittavissa asemakaavoissa. Rantavyöhykettä on kuitenkin tarkoituksenmukaista suunnitella riittävän laajoina kokonaisuuksina.
- Vesitornin kedon kasvillisuutta on selvitetty KIEPPI-hankkeen luontoselvityksessä. Raitiotien hyväksytyssä katusuunnitelmassa on esitetty, että työmaa-alueena käytettävä vesitorninmäen itäreunan keto tulee ennallistaa kedolta kerätyllä ja rikastetulla siemenpankillä.

- Raitiotien pengerrakenteissa on tarkoitus käyttää betonimurskeita. Kaikki alueen purkutöissä syntyvät puhtaat betonit tullaan murskaamaan ja mahdollisuuksien mukaan käyttämään katujen ja muiden yleisten alueiden rakenteissa.
  - Pimoja tutkitaan tällä hetkellä myös rakennusten sisältä.
  - Alueella laaditaan energiaselvitys ja asemakaavatasoinen melu- ja tärinäselvitys, lepakkoselvitys, hulevesiselvitys- ja suunnitelma.
  - Tarvittaessa selvitetään putkikeräyksen koontiaseman vaikutukset.
- **Viheralueet ja hulevedet yksikkö:** toteaa, että hulevesiselvitys- ja suunnitelma on sovittu laadittavaksi.
  - **Elisa:** tietoliikennekaapelit huomioitava.
  - **Tampereen polkupyöräilijät** ovat kommentoineet pyöräliikenteen yhteyksistä, erityisesti tehtaan kohdalla.
  - **S-pankki Toimitila:** ei hyväksy, että nykykäytössä liiketilana oleva kiinteistö muutetaan puistoalueeksi. Vastineessa todetaan, että Lielahden alueella kehittäminen tehdään laajoina kokonaisuuksina ja puistoalueet turvataan. Hyödyt jaetaan sitten tasapuolisesti maanomistajien kesken.
  - **Yksityinen mielipiteen jättäjä** vastustaa tekosaarta ja raitiotien linjausta, kartanopuiston muutokset eivät miellyttäneet. Vastineessa todetaan mm. että ratikkareitille on olemassa lainvoimaiset asemakaavat, joiden mukaan on tarkoitus jatkaa alueen suunnittelua. Raitiotien vaikutuksia arvioitu näiden kaavojen ja raitiotien vaiheen 2 B yhteydessä. Kartanopuiston kunnostus on aloitettu alkuperäisen 1800-1900-vaihteesta peräisin olevan ilmeen mukaiseksi.
  - **Maakuntamuseo:**
    - Kaavan perustuminen oikeusvaikutuksettomalle yleissuunnitelmalle on ongelmallista.
    - Inventointiaineistosta on syytä tehdä ajantasainen tiivistelmä kaavan vaikutustenarvioinnin tueksi.
    - Edellytetään riittävää havainnemateriaalia.
    - Hiedanrannan alueen pilkkominen useampaan erilliseen kaavahankkeeseen voi vaikeuttaa kulttuuriympäristöä koskevaa vaikutustenarviointia.
    - Muinaisjäännösten huomioiminen

Vielä keskeneräisissä vastineissa todetaan, että:

- Laaditaan ajantasainen tiivistelmä alueen nykytilanteesta kaavan vaikutustenarvioinnin tueksi Museon ohjauksessa.
- Havainnemateriaalia tullaan laatimaan kaavan vaikutuksista. Arkkitehdit MY on mm. laatinut 3D-mallista pelimäisen version, jossa katsoja pystyy itse navigoimaan.
- Muinaisjäännösalue huomioidaan riittävin suoja-aluein.
- Vaikutustenarvioinnissa huomioidaan kokonaisuudet alueen jakautuessa osiin.

Yhtiön edustaja poistui kokouksesta.

5 Viranomaisten puheenvuorot ja keskustelu

Pelastuslaitos:

Konsultointivyyöhykkeet huomioitava TUKES:in ohjeistuksen mukaisesti.

Maakuntamuseon ennakkommentointi:

Kaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa on tuotu onnistuneesti esiin alueen poikkeuksellisen merkittävät kulttuuriympäristön arvot ja niiden huomioiminen on määritelty yhdeksi kaavan keskeisistä tavoitteista.

- Erityisesti huomioitavia alueen ydinkohteita ovat: vuonna 1893 rakennettu Lielahden kartano puistoineen sekä keskeinen osa 1910-luvulta lähtien vaiheittain rakentuneesta Lielahden entisen selluloosatehtaan alueesta rakennuksineen.
- Kerroksellinen ja kulttuurihistoriallisesti arvokas alue on tunnistettu maakunnallisesti arvokkaaksi rakennetuksi ympäristöksi.
- Selvitykset: Pirkanmaan maakunnallisesti arvokkaat rakennetut kulttuuriympäristöt, Pirkanmaan liitto, 2016 sekä Hiedanrannan rakennetun ympäristön selvitys, osat A-F, Heiskanen & Luoto, 2016 antavat hyvät perustiedot, mutta rakennetun ympäristön inventointia on syytä ajantasaistaa alueella sen valmistumisen jälkeen tapahtuneiden runsaiden muutosten vuoksi:
  1. Arvioida viimeaikaisten purkujen ja muiden muutosten vaikutukset rakennusten ja teollisuuspihojen arvoihin.
  2. Päivittää arvokartat vastaamaan nykytilannetta.
  3. Päivittää ja selkiyttää tiivistelmätaulukko.
- Vaikutustenarviointi:
  1. Kaavan mainitaan perustuvan vahvasti kaupunginhallituksen vuonna 2020 hyväksymälle yleissuunnitelmalle, joka ei ole MRL:n (132/1999) mukainen oikeusvaikutteinen maankäytönsuunnitelma, ja josta ei ole valmisteluvaiheessa pyydetty museoviranomaisen lausuntoja - kaavaratkaisua tulisi voida tutkia avoimesti, ilman ennakkokäsityksiä ja -suunnitelmia.
  2. Alueen pilkkominen useampaan erilliseen kaavahankkeeseen voi vaikeuttaa kulttuuriympäristöä koskevaa vaikutustenarviointia, kartanoon ja teollisuuslaitokseen liittyviä kohteita on rajattu kaava-alueen ulkopuolelle ja vierekkäisten kaava-alueiden kaavaratkaisuilla on vaikutuksia toisiinsa - tämä tulee korostetusti huomioida kaavaa laadittaessa.
  3. Vaikutustenarvioinnin tueksi on syytä laatia kattava havainnemateriaali kaavaratkaisun vaikutuksista suunnittelualueen ja sen lähiympäristön kohteisiin ja maisemiin.

- Arkeologinen kulttuuriperintö:
  - Selvitykset: alueella on tehty riittävä arkeologinen selvitys vuonna 2015
  - Hankealueella ei sijaitse kiinteitä muinaisjäännöksiä tai muita kulttuuriperintökohteita
  - Hankealue rajautuu lännessä Lielahden rustholli -nimiseen kiinteään muinaisjäännökseen (mj-tunnus 1000029469) - muinaisjäännosalue suoja-alueineen on huomioitava muinaismuistolain mukaisesti

ELY:

Kaava pohjautuu yleissuunnitelmaan, joka ei ole MRL:n mukainen suunnittelutaso. Suunnitelmaa ei näin ollen voi täysin lukita siihen vaan edellyttää vaihtoehtotarkastelua. Alue on maakunnallisesti arvokasta rakennettua kulttuuriympäristöä, jota tulee vaalia eikä sen arvoja saa hävittää. Arvot tulee selvittää. Alueen osiin pilkkominen on haastavaa mm. melumallinnusten osalta. Meluselvitys tulee tehdä ja pilaantuneet maat huomioida, samoin kuin luontoselvitykset. O-kuitua on laajalla alueella, mikä vaikeuttaa järven virkistyskäyttöä ja aiheuttaa hajuhaittaa. Mahdollinen nosto pitäisi suorittaa ennen asuinrakentamista. Ely ei kuitenkaan vaadi nostoa.

Paasikiventien vaikutukset on huomioitava, vaikkei kaava-alue rajaudukaan siihen. Tehdäänkö Liikenneselvitys vaikutuksista valtakunnan liikenneverkkoon? Liikenne hoidettaneen Lielahdenkadun liittymän kautta ennen Vaitinaron eritasoliittymän toteutusta. Millaisilla järjestelyillä liikenne tullaan välivaiheessa hoitamaan? Millainen tulee olemaan Enqvistinkadun liittymän suunnitelma? Tähän kaava-alueeseen Paasikiventien melu ei liene vaikuta, mutta on huomioitava kokonaisuutena Hiedanrannan alueella. Kävely- ja pyöräilyverkon vaiheittainen toteutuminen huomioitava.

Pirkanmaan liitto:

OAS:issa on nostettu esiin kattavasti tarkasteltavia näkökulmia. Hiedanranta on keskeinen ja kiinnostava kohde, jossa rakennettu kulttuuriympäristö on keskeinen asia. Tärkeää pohtia liikenteen lisäksi julkisen ja liikennetilän kokonaisuutta. Vaikka alueelle on tehty yleissuunnitelma, on tarpeellista säilyttää liikkumavaraa oikeusvaikutteiselle kaavoitukselle. Kaava tulee herättämään laajemminkin huomiota.

Tätä asemakaavaosiota tulee tarkastella osana suurta kokonaisuutta, ja kaupan osalta tutkia, paljonko C-alueella tulee olemaan kaupan suuryksiköiden kerrosalaa ja etsiä perusteet mitoitukselle. Pirkanmaan palveluverkkoselvitys 2040 kannattaa lisätä lähtötietoihin. Alueen suuryksikköjen kerrosalamääriä tulisi käydä läpi kokonaisuutena, kuten esimerkiksi Lahdesjärven alueen asemakaavoituksessa on tehty. OAS:iin voisi lisätä täydennystä kaupan osalta.

Ympäristönsuojelu:

Vesitornin alueen kedon tarkempaan selvitykseen liittyen: kedolla itsessään ei ole arvokkaita lajeja, mutta on kokonaisuutena arvokas niitty. Kieppi-hankkeen selvitys ei ollut tyypillinen luontoselvitys, joten se ei vastaa selvitystarvetta, mutta raitiotiesuunnitelman katusuunnitelma vastaa. Lepakoista tehdasrakennuksessa ei ole tietoa. Lepakkoselvitys tulee laatia koko asemakaava-alueelta ja mikäli rakennuksista tehdään havaintoja, tehdään niidenkin lepakkotilanteesta tarkempi selvitys. Miten BREEAM huomioidaan asemakaavoituksessa?

Rakennusvalvonta:

Rakennusvalvonnan rooli jatkotyössä korostuu. Museoviranomaisille kysymys, onko rakennusvalvonnalla jotain erityistä, jota rakennusvalvonnan tulee huomioida mm. suojeltujen rakennusten suojaamiseen liittyen?

Kiinteistöt, tilat ja asuntopolitiikka -palveluryhmä:

Ei huomautettavaa. Pieneltä osin maanomistaja.

Raitiotien kehitysohjelma:

- Raitiotie on tavoitteena rakentaa kevään 2022 ja joulukuun 2024 välillä Hiedanrannan tehdasalueelle. Kaupungilla ja Tampereen Raitiotie Oy:llä on sitova sopimus Raitiotieallianssin palveluntuottajien kanssa raitiotien rakentamisesta Hiedanrantaan.
- Raitiotien toteutus perustuu:
  - o Lainvoimaiseen putkiasemakaavaan
  - o Yhdyskuntalautakunnassa hyväksytyihin katusuunnitelmiin
  - o Hiedanrannan kunnallistekniikan yleissuunnitelmaan
  - o Raitiotieallianssin osan 2 toteutussuunnitelmaan, jonka kaupunginhallitus 28.9.2020 ja valtuusto 19.10.2020 ovat hyväksyneet toteutettavaksi
  - o Raitiotien rakentamistöiden aloitukseen vaikuttaa Näsisaaren vesilupaprosessin eteneminen
    - Allianssin toteutussuunnitelman aikataulussa on varauduttu, että vesilupa-asian käsittely korkeimmassa hallinto-oikeudessa jatkuu helmi-maaliskuulle 2022 asti
- Tavoitteena on, että vuodenvaihteesta 2024/2025 raitiotietä liikennöidään asemakaavan alueella.
- Raitiotie on joukkoliikenteen pääyhteys Lentävänniemi - Niemenranta - Hiedanranta - keskusta - Hervanta
  - o Raitiotien matka-aika on pidettävä kilpailukykyisenä
  - o Matka-ajan ennustettavuus tärkeää, ei yllättäviä liikennetilanteita
  - o Rata aiheuttaa estevaikutusta
    - Ei saa ohjata radalle liikennettä
- Raitioradan kanssa risteämiset tarve toteuttaa hallitusti ja kootusti

- Jalankulku, pyöräily, ajoneuvoliikenne, huoltoliikenne, pelastusreitit
- Kunnallistekniikan risteämiset on suunniteltu toteutettavaksi koottuina kunnallistekniikan tunneleina
- Riittävät näkemät keskeinen turvallisuustekijä raitiotieradan liikennöinnissä, mm. tehdasalueella rakennusten kulmat haasteena
- Hulevesin ohjaaminen, ei saa ohjata hulevesiä ympäristöstä radalle
- Ajolangat lähtökohtana alueella
- Melu- ja värinäselvityksiä tarve tarkentaa asemakaavoituksen yhteydessä
- Tehtaan kohta toteutuu raitiotieradan jälkeen
  - Nyt on arvioitavissa raitiotien tuomat rajoitteet ja suunnitteluperusteet rakennusten suunnitteluun

Hiedanrannan kehitysohjelma:

Tällä hetkellä ei ole erityistä kommentoitavaa. Tärkeää, että asemakaava viedään eteenpäin.

Liikennejärjestelmien suunnittelu:

OAS:iin on kirjattu liikennejärjestelmien kestävyystavoitteesta. Tarkoituksena on tehdä liikenteen toimivuusselvitys asemakaavan yhteydessä. Alkuvaiheessa liikenne tukeutuu Lielahdenkadun suuntaan.

Viheralueet ja hulevedet:

OAS:ista ei ole kommentoitavaa. Kartanopuistosta tehty hoito- ja käyttöhistoria on osana lähtöaineistoa. Keskuspuisto suunnitellaan kokonaisuutena, joten kulttuurihistorialliset arvot, hulevedet ja yhteys harjulle voidaan huomioida. O-kuituselvitykset lisätään kaavan selvitysaineistoiksi.

Sivistyspalvelut:

Palveluverkkoa on tarkasteltu kokonaisuutena. Paljon tarpeita palveluille, tarkempaa selvitystä tarpeista ja ajoituksesta tehdään parhaillaan. Palveluiden hyvä saavutettavuus tärkeää.

Sosiaali- ja terveystyöpalvelut:

Tilatarpeita selvitetään. Lielahdenkeskus on liian pieni, joten palvelut siirtyvät Hiedanrantaan. Erityisasuminen huomioidaan. Suunnittelupäällikkö on haussa parhaillaan.

Sähköverkko:

Tampereen Sähköverkko Oy on mukana useammalla tapaa Hiedanrannan alueen suunnittelussa. Selvittelimme alueen uusia energiaratkaisua yhdessä Hiedanrannan Kehitys Oy:n kanssa sekä mm. muuntamoiden ja sähköverkon sijoittumista alueelle. Laajemmin vaikuttaa myös meneillään oleva Lielahden yleissuunnittelun eteneminen ja erityisesti 110 kV:n ilmajohton mahdollinen kaapelointi v:

Pölkylänniemi – Lamminpään sähköasema. Myös Raitiotien rakentuminen ja yhteistyö tullaan ottamaan huomioon erityisesti mahdollisen yhteisrakentamisen (kaapeloinnin) osalta.

Sähkölaitos:

Kaukolämpö on saatavilla alueelle, jäädytystä puolestaan ei. Energia-asioita ollaan selvittämässä yhdessä Hiedanrantayhtiön kanssa.

Tampereen vesi:

Rakentamisjärjestys on huomioitava mahdollisimman järkeväksi.

1. Vapaa keskustelu:

- Liikenteen osalta on positiivista, että ratikan on tavoite olla liikenteellä 2024 ”etupainotteisesti” maankäytön rakentumiseen nähden. Tämä luo mahdollisuudet Hiedanrantaan tavoitellun kestävien liikennemuotojen priorisoinnin henkilöautoilun ”edelle”.
- Breeam: Energiaselvitysaineiston riittävyttä tarkastellaan, jonka jälkeen sertifiointiprosessi jatkuu. Kehitysohjelma hoitaa 1. vaiheen. 2.-ja 3-vaihe on kehitysyhtiön vastuulla. Tarkoituksena olisi siis jatkaa etenemistä edelleen asemakaavaprosessin rinnalla. Sertifiointiprosessin loppuun vieminen kuitenkin ratkeaa vasta prosessin edetessä.
- Kävely ja pyöräily huomioidaan sekä tarkennetaan ja niitä painotetaan.
- Vähäistä katutilaa jaetaan monelle käyttäjälle, joten haastavaa suunnittelutehtävä. Periaatteista ei olla kuitenkaan joustamassa.
- Laadullinen kävely- ja pyöräilyreitti järjestetään saaren kautta. Välivaiheita liikenteen osalta tulossa.
- Ollaanko sertifikaattia hakemassa alemman tason suunnitelmille? Vaikuttaako asemakaavan ohjaukseen?
- Sertifiointin näkökulmasta tarkastellaan, mutta ei ole vielä tiedossa, miten yhtiö prosessia suunnittelee. Kestävyys on yhtiön vahva tavoite. Joka rapauksessa asiaa viedään eteenpäin Breeamin näkökulmasta.

6 Jatkotoimenpiteet ja kokouksen päättäminen

- Lisäselvitykset ja suunnittelu jatkuvat.
- Rakennetun ympäristön inventointi päivitetään

- Vaikutustenarvioinnin tueksi laaditaan riittävä havainnemateriaali kaavaratkaisun vaikutuksista suunnittelualueen ja sen lähiympäristön kohteisiin ja maisemaan. Vaikutustenarviointia varten tehdään vaihtoehtoja eri teemoissa, esim. päiväkotien.
- Lielahden alueen kaupan suuryksikkömitoituksesta laaditaan selvitys
- Liikenneselvitys laaditaan valtakunnan liikenneverkkoon asti.

Muistion luonnos lähetetään osallistujille tarkistettavaksi. Kokous päätettiin klo 11.00.

Tiedoksi

Elina Karppinen
Riikka Rahkonen
Marjut Lund-Rahkola siht.
Pauliina Pelkonen
Minna Huttunen
Ruut-Maaria Rissanen
Hanna Djupsjöbacka
Pia Hastio
Dani Kulonpää
Virpi Ekholm
Heli Toukoniemi
Auli Heinävä
Kaisu Kammonen
Juha Kaivonen

Ville-Mikael Tuominen
Kari Kankaala
Antti Alarotu
Eino Jaskari
Leena Jaskanen
Titta Tamminen
Ari Vandell
Pekka Stenman
Mirjam Larinkari
Anna Levonmaa
Pekka Heinonen
Harri Willberg
Anni Nousiainen
Hannu Niukkanen
Tarja Hartikainen
Hanna Juhe
Milla Ikonen
Elina Kalliohaka
Monika Sola
Tuula Haapio

Vadim Adel
Miia Hinnerichsen
Pekka Mutikainen
Jouni Hyypiä
Pekka Laakkonen
Hanni Hirvonen
Samu Lepistö
Kari Tappura
Sanna Pietikäinen
Saara Melama
Sami Ahokas